

Spis treści

Wstęp	9
I. Meandry polskiej zinstytucjonalizowanej socjologii wychowania	15
II. Impulsy edukacyjne w (re)konstrukcji struktury nie tylko społeczeństwa polskiego	37
III. O względności kwalifikacji zachowań konformistycznych i dewiacyjnych w doświadczeniu socjalizacyjnym jednostek i w układach ich społecznej obecności	53
IV. Wsparcie społeczne jako czynnik wzorujący współczesne scenariusze biograficzne	68
V. Dynamika projekcji biograficznych w społeczeństwie późnej nowoczesności	91
1. Projekcja biograficzna – istota fenomenu	91
2. Scenariusze biograficzne w społeczeństwach cywilizacji przemysłowej	96
3. Dynamika zmian cywilizacyjnych, dynamika biografii społecznych	99
4. Pedagogiczne implikacje	103
VI. Odmiany współczesnego polskiego problemu rodzinnego	104
1. Wprowadzenie	104
2. Wartość życia rodzinnego, rodzinności, rodziny – jej istota i zróżnicowanie w doświadczeniu społecznym i kulturowym	107
3. Przyczyny i przejawy pojawienia się i utrwalania społecznego problemu rodzinnego w społeczeństwie polskim	113
4. Konsekwencje obecności i utrwalania się społecznego problemu rodzinnego	121
5. Instytucjonalne reakcje i inicjatywy inspirowane obecnością i dokuczliwością problemu rodzinnego	125
VII. Polska wieś wobec kulturowo-edukacyjnych wyzwań integracji z Unią Europejską	127
Kilka uwag na wstępie	127
1. Integracja – pojęcie i zastosowanie	128
2. Wymiary zjawiska i procesu integracji	130
2.1. Wymiar antropologiczny	131
2.2. Wymiar strukturalno-społeczny	136

2.3. Wymiar ekologiczny procesów integracyjnych	137
2.4. Demograficzny wymiar procesów integracyjnych	138
2.5. Wymiar lokalnego ładu społecznego (polityczny)	139
2.6. Wymiar ekonomiczny integracji	141
2.7. Kulturowy wymiar integracji	142
3. Typy środowisk wiejskich a proces integracji	142
VIII. Prizonizacja przestrzeni społecznej. Między praktyką zniewalania a mirażem bezpieczeństwa osobistego	146
1. Znamiona prizonizacji	146
2. Prizonizacja przestrzeni społecznej	150
3. Kara pozbawienia wolności jako prizonizacja społecznej biografii jednostki	157
4. Podmiotowe i społeczne konsekwencje doświadczania znamion kultury penitencjarnej	158
IX. Młodzież w przestrzeni życia społecznego (kilka refleksji przy okazji kolejnej konferencji poświęconej młodzieży)	169
X. Problem zagrożeń socjalizacyjnych w globalizujących się środowiskach lokalnych współczesnej Polski	176
1. Poznawcze zainteresowania procesem i mechanizmami socjalizacji oraz ich dyscyplinarnymi aspektami	176
2. Pedagogiczne kwalifikacje socjalizacyjnych efektów społecznego uczestnictwa jednostek i ich kategorii	181
3. Aktualność społecznej kwalifikacji procesów socjalizacyjnych – casus polski	184
XI. Pedagogika społeczna wobec bierności, bezczynności i bezradności w doświadczeniu indywidualnym i społecznym	194
XII. Wspomnienie o Profesorze Tadeuszu Frąckowiaku – naszym koledze, przyjacielu i współpracowniku	206
XIII. Wystąpienie na seminarium poświęconym 60. rocznicy śmierci Heleny Radlińskiej	213
1. Przypomnienie	213
2. Oswajanie z teorią i osobą Radlińskiej	214
3. Moje spotkania z Radlińską	217
4. Perspektywność dorobku naukowego Heleny Radlińskiej	220
XIV. Wspomnienie o profesorze i rektorze Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy – Edmundzie Trempale	222
Cytowane źródła	229
Sociopedagogy – studies – sketches – reflections – memories (Summary)	261